

Un hospital a Harare

Per començar, em limitaré a la crònica o descripció, tal com l'he llegida a la BBC News. Les sales de l'hospital més important de la capital de Zimbabwe recorden les aules de les escoles rurals pobres i desertes, o el supermercats buits del país. Tauletes i cadires són apilades en un racó, mentre cartells d'educació sanitària pengen precàriament a les parets amb la pintura pelada. Els llits pediàtrics, sense llençols ni matalassos, semblen carrets de supermercat abandonats i solitaris. La visió penosa de l'Hospital Central d'Harare, que abans era un centre de referència sempre actiu, resumeix l'estat lamentable de l'economia. Els malalts perden tota esperança de trobar un tractament des del moment que entren a la recepció sense vida de l'hospital. Anys arrere, el pàrquing de l'hospital hauria estat ple de cotxes. Dins de les seccions, infermeres atentes i metges haurien caminat pels corredors, mentre pacients ben alimentats passejarien a l'exterior buscant el sol o fent exercici. Però ara, l'entrada de l'hospital és deserta, a penes si hi ha cap metge o infermera a la vista. La major part de les sales són buides, amb els matalassos amuntegats en piles. El cant dels ocells de l'exterior domina el plor ocasional de nens malalts davant d'una injecció. Aquests nens són els únics pacients que reben tractament –per als seus llavis tallats– gràcies a un equip de metges del grup Operació Esperança, amb base als Estats Units. L'Hospital Central d'Harare és oficialment tancat, i l'altre hospital important de la ciutat gairebé no funciona. Les autoritats van demanar als familiars que vingueren a endur-se els seus malalts. Ja no els podien atendre, enfonsats per la falta de recursos. Rarament tanca un hospital de referència, si no és en temps de guerra. “L'abandonament del sector de salut pel govern és un genocidi”, afirma Malvern Nyamutora, vice-president de l'Associació de Metges Joves. “Per a mi, res no ho expressa millor: és un genocidi, tan simple com això.” Ja no hi ha pacients a les sales, només llits buits. A l'altre hospital, Parirenyatwa, ja no es fan operacions quirúrgiques. Els dos quiròfans han tancat. “Envien la gent a clíniques privades i, si no tens di-



Joan Francesc Mira

ners, et mors,” diu el doctor. Hi ha hagut un brot de còlera a la ciutat, i els malalts, a falta d'altres llocs, vénen a l'hospital a morir-se, quan un tractament fàcil amb fluids i antibiòtics els podria salvar. Però ja no funciona ni l'aigua corrent.

Una infermera mostra el seu full de paga: 12.542 dòlars de Zimbabwe, l'equivalent de menys de 10 cèntims d'euro, menys del que costa un refresc: “Amb aquests diners, el govern espera que vinguem a treballar, ens paguem el transport i alimentem la nostra família.” I les farmàcies són buides, les ambulàncies parades per falta de peces de recanvi, i ni tan sols es pot fer la petita cirurgia d'emergència si els parents no compren pel seu compte material de sutura. Podria continuar traduint el text, però no val la pena. Ara una reflexió. La tragèdia de Zimbabwe no és la mateixa de la major part d'Àfrica. Aquest era un país on, quan arribà a la independència, l'economia era sòlida, l'educació molt estesa, les carreteres suficients, l'agricultura tan pròspera que exportaven aliments a tota l'Àfrica austral, els hospitals ben atesos. Això no ho he llegit: ho vaig veure amb els meus ulls. Però la ideologia destructiva ho va desmantellar tot, a poc a poc primer, ràpidament després. Calia fer fora els colonialistes, els europeus explotadors, els blancs odiats, el *capitalisme*, etcètera. Calia fundar una societat nova, socialista, africana i més etcètera. I valga'm Déu si ho han fet: desallotjant els europeus, repartint càrrecs, terres i empreses als africans (a condició de ser del partit de Mugabe), arrasant l'agricultura, la indústria, el comerç, la moneda, l'educació, la sanitat, les infraestructures i tot allò que es posara davant. Ja ha desaparegut el colonialisme, el poder econòmic dels zimbabwesos d'origen europeu, la presència dels blancs. I també ha desaparegut tota la resta: moneda, escoles, hospitals, agricultura i menjar. Els metges locals en diuen *genocidi*, però d'això a Europa no se'n parla, ningú no signa protestes ni convoca manifestacions. Quan una ideologia destrueix un país i provoca una tragèdia massiva, no direm res si la ideologia era antieuropea i simpàtica. Perquè la culpa, ja se sap, la tenim sempre nosaltres.

“Ja ha desaparegut el colonialisme, el poder econòmic dels zimbabwesos d'origen europeu, la presència dels blancs. I també ha desaparegut tota la resta: moneda, escoles, hospitals, agricultura i menjar. Els metges locals en diuen ‘genocidi’, però d'això a Europa no se'n parla”